

دانشکده پزشکی
دفتر توسعه آموزش پزشکی

فرم طرح دروس علوم پایه پزشکی عمومی

مقدمه

در برنامه ملی آموزش پزشکی عمومی مصوب سال ۱۳۹۶، شناسنامه دروس شامل قسمت‌های زیر به طور پیش فرض می‌باشد: مرحله ارائه درس، پیش نیازها، نوع درس (نظری یا عملی)، ساعت آموزشی، اهداف کلی، شرح درس، محتوای ضروری، توضیحات ضروری. بنابراین برای تدوین این موارد، متن شناسنامه درس در برنامه ملی به راحتی قابل استفاده می‌باشد.

در ادامه، لازم است براساس برنامه ملی طرح درس کامل زیر نظر کمیته برنامه درسی پزشکی عمومی هر دانشگاه تنظیم شود. در طرح درس کامل علاوه بر موارد مذکور، راهبردها و روش‌های یاددهی یادگیری، نحوه ارزشیابی دانشجو، منابع درس، و سایر مقررات مربوط به ارائه درس نیز ضروری است تعیین و معرفی شوند.

ضمناً، در برنامه ملی تعیین و روزآمد سازی منابع مرجع آزمون‌های جامع بر عهده کمیته مشترک تعیین منابع آزمون‌های سراسری دوره دکنترای پزشکی عمومی است. دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی مکلف است در آغاز هر سال تحصیلی منابع روزآمد را برای آزمون‌های سال بعد به نحو مناسب (سایت دبیرخانه، مکاتبه با دانشگاه‌ها و سایر روش‌های مناسب اعلام نماید. گروه‌های آموزشی مسئول ارائه دروس می‌توانند علاوه بر منابع تعیین شده برای آزمون‌های جامع، و حسب صلاحدید و تایید کمیته برنامه درسی پزشکی عمومی دانشگاه، منابع دیگری را برای یادگیری دانشجویان در طول دوره تعیین نمایند.

براین اساس هر گروه آموزشی می‌تواند پیشنهادات خود را در مورد معرفی منابع جدید به دانشکده پزشکی ارائه کند.

کد درس		۱۶۴	
نام درس		اصول پایه فارماکولوژی پزشکی (مبحث فارماکودینامی)	
مرحله ارائه درس		علوم پایه/مقدمات بالینی	
دروس پیش نیاز		بیوشیمی، فیزیولوژی، علوم تشریح دستگاه اعصاب	
نوع درس	نظری	عملی	کل
ساعت آموزشی	۳	-	۳
تعداد واحد درسی			
اهداف کلی		<p>حیطه شناختی:</p> <p>هدف اصلی از این درس، کسب دانش و درک هریک از مفاهیم اصلی فارماکولوژی و توانایی برقراری ارتباط بین این مفاهیم و اثرات فارماکولوژیک داروها است. در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • علم فارماکولوژی را تعریف کند. • منابع اطلاعاتی در فارماکولوژی و اطلاعات دارویی را ذکر کند. • فرآیند تولید و تأیید داروهای جدید را توضیح دهد. • رسپتور را تعریف کند و با تشریح ماهیت رسپتورها، نحوه تداخل دارو با رسپتورها را توضیح دهد. • مفاهیم اصلی فارماکودینامی شامل ED₅₀, potency, efficacy, affinity, منحنی های graded dose-response و antagonist response، آگونیست و انواع آن (مانند پارشیال آگونیست و inverse agonist، آنتاگونیست و انواع آن (رقابتی/غیررقابتی، فارماکولوژیک، شیمیایی، فیزیولوژیک)، LD₅₀, TD₅₀, index، تاکی فیلاکسی، اثرات درمانی و اثرات نامطلوب داروها را توضیح دهد. <p>حیطه نگرشی: شناخت چگونگی اثر داروها با آشنایی مفاهیم اولیه و پایه علم فارماکولوژی و پارامترهای مورد بررسی در واکنش دارو با گیرنده که در درمان بالینی کاربرد دارد.</p> <p>حیطه مهارتی: -</p>	
شرح درس		در این درس، دانشجویان با مقدمات، تعاریف و مفاهیم پایه فارماکولوژی و همچنین اصول فارماکودینامیک داروها آشنا می‌شوند.	
محتوای درس		<ol style="list-style-type: none"> ۱- تعریف علم فارماکولوژی و تاریخچه آن ۲- ماهیت مولکول دارو ۳- انواع گیرنده های دارویی ۴- نحوه تعامل دارو با گیرنده (انواع آگونیست ها و آنتاگونیست ها) ۵- منحنی های دوز-پاسخ و پارامترهای مستخرج از آنها و کاربرد آنها در بالین ۶- نحوه مقایسه قدرت و میزان اثربخشی داروها ۷- فرایند اخذ تاییدیه داروها از مراجع نظارتی و قانونی ۸- تفاوت‌های فردی در پاسخ به داروها ۹- عوامل موثر در پاسخ به داروها ۱۰- نحوه اثر انتخابی داروها ۱۱- مکانیسم‌های سیگنالینگ داروها و پیام بره‌های ثانویه 	

گروه آموزشی متولی دوره

گروه فارماکولوژی

مسئول دوره

استاد مسئول دوره:

مدیر گروه (دکتر سیدعلی ضیائی)

توضیح: مسئولیت کلی اجرای دوره، پاسخگویی و هماهنگی های لازم بر عهده مسئول دوره خواهد بود. لازم است، مسئول درس عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی باشد.

اساتید دوره

نام و نام خانوادگی استاد درس	گروه آموزشی	میزان (درصد) مشارکت
دکتر سیدعلی ضیائی	فارماکولوژی	۱۰۰

راهبرد آموزشی

ملاحظات	تعداد ساعت اختصاص یافته	راهبرد آموزشی
	۲/۵ ساعت	برگزاری کلاس با رویکرد سخنرانی
		برگزاری کلاس با رویکرد گروه های کوچک
		آموزش در آزمایشگاه
		برگزاری سمینار دانشجویی
		همکاری در تحقیق
		کار در جامعه (فیلد)
		حضور در جلسات علمی مانند ژورنال کلاب
	۰/۵ ساعت	برگزاری کلاس با مشارکت فعال دانشجو از طریق طرح سوال و کسب نظرات دانشجو در حین سخنرانی

توضیح: در صورتیکه راهبردهای دیگری لازم است به لیست اضافه فرمایید. براساس برنامه ملی، هر چقدر راهبردهای آموزشی به سمت محوریت دانشجو برای آموزش باشد، مطلوبتر خواهد بود.

رفرانس های تئوریک دوره

Katzung. B. G. , Basic and clinical pharmacology, 15 th edition, 2021	۱
Katzung & Trevor's Pharmacology: Examination & Board Review, , 13 th edition, 2021	۲

توضیح: توضیحات لازم در مقدمه آمده است.

وظایف دانشجو

حضور و مشارکت فعال در کلاس درس	۱
پاسخ به سؤالات و تکالیف تعیین شده از سوی استاد	۲

توضیح: برای تدوین وظایف دانشجو، به مثالهای زیر توجه فرمایید:

- حضور و مشارکت در کلیه برنامه های آموزشی
- تدوین لاگ بوک (تدوین شرح کلیه فعالیتهای آموزشی روزانه)
- انجام تکالیف های محوله توسط مسئول یا مدرسین دوره (ارائه سمینار، انجام آزمایش، ترسیم اشکال آناتومیک و ...)

نحوه ارزشیابی دانشجویان

روش ارزشیابی	درصد از نمره کل که متعلق به این روش است
آزمون کتبی چند گزینه ای	۱۰۰ درصد
آزمون کتبی تشریحی	
آزمون شفاهی	
حضور و مشارکت دانشجو در دوره بر اساس نظر مسئول دوره	بر اساس سیاستهای آموزشی گروه فارماکولوژی، امکان اختصاص درصدی از نمره به حضور و مشارکت فعال دانشجو و ارزیابی عملکرد وی در پاسخ به سوالات و تکالیف داده شده وجود دارد
ارزیابی گزارش های دانشجو	
آزمون عملی	
انجام یا همکاری در تحقیق	